

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ: CHOROBY WEWNĘTRZNE I PIEŁĘGNIARSTWO INTERNISTYCZNE	
Rodzaj ZAJĘĆ	Obowiązkowy
Wydział PUM	Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Pielęgniarstwo
Specjalność	Nie dotyczy
Poziom studiów	jednolite magisterskie ☐ * I stopnia X II stopnia ☐
Forma studiów	Stacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	Rok II/semestr III i IV
Liczba przypisanych punktów ECTS	13 (semestr I : teoria – 3; praktyka - 4; semestr II: praktyka - 6)
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	Choroby wewnętrzne: Wykłady - 10 godz., Wykłady e-l -10 godz. Ćwiczenia - 6 godz. Ćwiczenia w warunkach symulowanych – 4 godz. Pielęgniarstwo internistyczne: Wykłady - 10 godz., Wykłady e-l -10 godz. Ćwiczenia -6 godz., Ćwiczenia w warunkach symulowanych – 6 godz., Godziny bez nauczyciela - 30 godz., Zajęcia praktyczne -114 godz.+ zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych –6godz. Praktyka zawodowa -160 godz.
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się	- egzamin końcowy (semestr III): ☐ opisowy X testowy ☐ praktyczny ☐ ustny X zaliczenie bez oceny (semestr IV)
Kierownik jednostki	Choroby wewnętrzne Dr hab. Jacek Brodowski Pielęgniarstwo internistyczne Prof. dr hab. Anna Jurczak
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	Choroby wewnętrzne Dr hab. Jacek Brodowski jacek.brodowski@pum.edu.pl Pielęgniarstwo internistyczne Dr hab. Sylwia Wieder-Huszlą sylwia.wieder.huszlą@pum.edu.pl
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Zakład Podstawowej Opieki Zdrowotnej 71-210 Szczecin, ul Żołnierska 48 popzdr@pum.edu.pl Tel. +48 91 4800 920 Katedra i Zakład Pielęgniarstwa Specjalistycznego 71-210 Szczecin, ul Żołnierska 48 e-mail: pielspec@pum.edu.pl Tel. +48914800932, +48914800911
Strona internetowa jednostki	https://www.pum.edu.pl/studenci/informacje_z_jednostek/wnoz/katedra_i_zaklad_pielęgniarstwa_specjalistycznego/
Język prowadzenia zajęć	Polski

*zaznaczyć odpowiednio, zmieniając ☐ na X

Cele zajęć		Przygotowanie studenta I stopnia II roku pod względem merytorycznym i praktycznym do kompleksowej opieki pielęgniarstwa nad pacjentem ze schorzeniami internistycznymi.
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	Znajomość podstaw anatomii i fizjologii, podstaw pielęgniarstwa.
	Umiejętności	Wykonywanie i interpretacja podstawowych parametrów życiowych człowieka. Wykonywanie podstawowych zabiegów pielęgniarstwa.
	Kompetencji społecznych	Umiejętność nawiązywania relacji interpersonalnych z pacjentem i członkami zespołu terapeutycznego.

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do efektów uczenia się dla kierunku	Sposób weryfikacji efektów UCZENIA SIĘ*
W01	Wymienić czynniki ryzyka i zagrożenia zdrowotne u pacjentów ze schorzeniami internistycznymi w różnym wieku.	D.W1.	ET
W02	Wymienić i omówić etiopatogenezę, objawy kliniczne, przebieg, leczenie, rokowanie i zasady opieki pielęgniarstwa nad pacjentami w wybranych chorobach internistycznych	D.W2.	PM, ET
W03	Scharakteryzować zasady diagnozowania i planowania opieki nad pacjentem w pielęgniarstwie internistycznym.	D.W3.	D, ET
W04	Wymienić i omówić rodzaje badań diagnostycznych i zasady ich zlecania.	D.W4.	ET
W05	Scharakteryzować zasady przygotowania pacjenta w różnym wieku i stanie zdrowia do badań oraz zabiegów diagnostycznych, a także zasady opieki w trakcie oraz po tych badaniach i zabiegach.	D.W5.	ET
W06	Scharakteryzować właściwości grup leków i ich działanie na układy i narządy pacjenta w różnych chorobach w zależności od wieku i stanu zdrowia, z uwzględnieniem działań niepożądanych, interakcji z innymi lekami i dróg podania.	D.W6.	ET
W07	Scharakteryzować standardy i procedury pielęgniarstwa stosowane w opiece nad pacjentem w różnym wieku i stanie zdrowia.	D.W7.	ET
W08	Różnicować reakcje pacjenta na chorobę, przyjęcie do szpitala i hospitalizację.	D.W8.	D
W09	Omówić zasady organizacji internistycznej opieki specjalistycznej.	D.W10.	PM
W10	Scharakteryzować metody i techniki komunikowania się z pacjentem niezdolnym do nawiązania i podtrzymania efektywnej komunikacji ze względu na stan zdrowia lub stosowane leczenie.	D.W33.	ET
W11	Scharakteryzować zasady profilaktyki powikłań związanych ze stosowaniem inwazyjnych technik diagnostycznych i terapeutycznych u pacjentów w stanie krytycznym.	D.W34.	ET
U01	Gromadzić informacje, formułować diagnozę pielęgniarstwa, ustalać cele i plan opieki pielęgniarstwa, wdrażać interwencje pielęgniarstwa oraz dokonywać ewaluacji opieki pielęgniarstwa.	D.U1.	D, PP, S, SP

U02	Prowadzić poradnictwo w zakresie samoopieki pacjentów w różnym wieku i stanie zdrowia dotyczące wad rozwojowych, chorób i uzależnień.	D.U2.	PP, S, SP
U03	Prowadzić profilaktykę powikłań występujących w przebiegu chorób.	D.U3.	PP, S, SP
U04	Organizować izolację pacjentów z chorobą zakaźną w miejscach publicznych i w warunkach domowych.	D.U4.	PP, S, SP
U05	Rozpoznawać powikłania po specjalistycznych badaniach diagnostycznych i zabiegach operacyjnych.	D.U8.	PP, S, SP
U06	Doraźnie podawać pacjentowi tlen i monitorować jego stan podczas tlenoterapii.	D.U9.	PP, S, SP
U07	Wykonywać badanie elektrokardiograficzne i rozpoznawać zaburzenia zagrażające życiu.	D.U10.	S
U08	Modyfikować dawkę stałą insuliny szybko- i krótko działającej.	D.U11.	S
U09	Przygotowywać pacjenta fizycznie i psychicznie do badań diagnostycznych.	D.U12.	PP, S, SP
U10	Wystawiać skierowania na wykonanie określonych badań diagnostycznych.	D.U13.	PP, S, SP
U11	Dokumentować sytuację zdrowotną pacjenta, dynamikę jej zmian i realizowaną opiekę pielęgniarstwa, z uwzględnieniem narzędzi informatycznych do gromadzenia danych.	D.U15.	PP, S, SP
U12	Uczyć pacjenta i jego opiekuna doboru oraz użytkowania sprzętu pielęgnacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.	D.U16.	PP, S, SP
U13	Prowadzić u osób dorosłych i dzieci żywienie dojelitowe (przez zgłębnik i przetokę odżywczą) oraz żywienie pozajelitowe.	D.U17.	PP, S, SP
U14	Rozpoznawać powikłania leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego i leczniczo-pielęgnacyjnego.	D.U18.	PP, S, SP
U15	Przekazywać informacje członkom zespołu terapeutycznego o stanie zdrowia pacjenta.	D.U22.	PP, S, SP
U16	Asystować lekarzowi w trakcie badań diagnostycznych.	D.U23.	PP, S, SP
U17	Oceniać poziom bólu, reakcję pacjenta na ból i jego nasilenie oraz stosować farmakologiczne i niefarmakologiczne postępowanie przeciwbólowe.	D.U24.	PP, S, SP
U18	Postępować zgodnie z procedurą z ciałem zmarłego pacjenta.	D.U25.	PP, S, SP
U19	Przygotowywać i podawać pacjentom leki różnymi drogami, samodzielnie lub na zlecenie lekarza.	D.U26.	PP, S, SP
K01	Kierować się dobrem pacjenta, szanować godność i autonomię osób powierzonych opiece, okazywać zrozumienie dla różnic światopoglądowych i kulturowych oraz empatię w relacji z pacjentem i jego rodziną.	K1.	PP, S, SP
K02	Samodzielnie i rzetelnie wykonywać zawód zgodnie z zasadami etyki, w tym przestrzegać wartości i powinności moralnych w opiece nad pacjentem.	K3.	PP, S, SP
K03	Ponosić odpowiedzialność za wykonywane czynności zawodowe.	K4.	PP, S, SP
Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć			
	Efekty uczenia się	Forma zajęć	

lp. efektu uczenia się		Wykład	Ćwiczenia	Symulacje	Godziny bez nauczyciela	Zajęcia praktyczne	Praktyka zawodowa
W01	D.W1.	X					
W02	D.W2.	X			X		
W03	D.W3.	X					
W04	D.W4.	X					
W05	D.W5.	X					
W06	D.W6.	X					
W07	D.W7.	X					
W08	D.W8.	X					
W09	D.W10.	X			X		
W10	D.W33	X					
W11	D.W34.	X					
U01	D.U1.		X	X		X	X
U02	D.U2.		X			X	X
U03	D.U3.		X			X	X
U04	D.U4.					X	X
U05	D.U8.					X	X
U06	D.U9.		X	X		X	X
U07	D.U10.		X	X		X	X
U08	D.U11.		X			X	X
U09	D.U12.		X			X	X
U10	D.U13.					X	X
U11	D.U15.		X			X	X
U12	D.U16.		X			X	X
U13	D.U17.		X			X	X
U14	D.U18.		X	X		X	X
U15	D.U22.		X	X		X	X
U16	D.U23.			X		X	X
U17	D.U24.		X	X		X	X
U18	D.U25.			X		X	X
U19	D.U26.			X		X	X
K01	K1.		X			X	X
K02	K3.			X		X	X
K03	K4.			X		X	X

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH

Lp. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
Semestr zimowy			
CHOROBY WEWNĘTRZNE			
Wykłady:		20	
TK01	Schorzenia układu krążenia	4	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W10, W11
TK02	Schorzenia układu oddechowego	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W10, W11
TK03	Schorzenia układu pokarmowego	4	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W10, W11
TK04	Schorzenia gruczołów wydzielania wewnętrznego	4	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W07, W10, W11
TK05	Schorzenia układu moczowego	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W10, W11
TK06	Schorzenia reumatologiczne i układu ruchu	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W08, W09, W10, W11

TK07	Schorzenia hematologiczne	2	W01, W02, W03, W04, W05, W06, W10, W11
Ćwiczenia:		6	
TK08	Schorzenia układu krążenia. Analiza opisu przypadku.	2	U01, U06, U08, U09, U10, U11, U14, U15, U16, U17, K01
TK09	Schorzenia układu oddechowego. Analiza opisu przypadku	1	U01, U06, U07, U08, U09, U11, U12, U14, U15, U16, U17, K01
TK10	Schorzenia układu dokrewnego. Analiza opisu przypadku	1	U01, U06, U08, U09, U11, U14, U15, U16, U17, K01
TK11	Zaburzenia hematologiczne. Analiza opisu przypadku	1	U01, U06, U08, U09, , U11, U14, U15, U16, U17, K01
TK12	Schorzenia układu pokarmowego. Analiza opisu przypadku	1	U01, U06, U08, U09, U11, U14, U15, U16, U17, U19, K01
Symulacje ćwiczenia:		4	
TK13	Postępowanie z pacjentem z migotaniem przedsionków	2	U01, U06, U07, U14, U15, U16, U17,
TK14	Postępowanie z pacjentem w stanie hipoglikemicznym	2	U01, U06, U07, U14, U15, U16, U17,
PIELĘGNIARSTWO INTERNISTYCZNE			
Wykłady:		10	
TK01	Kompleksowa opieka pielęgniarska nad pacjentami z chorobami układu krążenia	3	W01, W02, W03, W04, W05, W10, W11
TK02	Kompleksowa opieka pielęgniarska nad pacjentami ze schorzeniami pulmonologicznymi	2	W01, W02, W03, W04, W05, W08, W09, W10, W11
TK03	Kompleksowa opieka pielęgniarska nad pacjentami ze schorzeniami urologicznymi	2	W01, W02, W03, W04, W05, W10, W11
TK04	Kompleksowa opieka pielęgniarska nad pacjentami z cukrzycą	3	W01, W02, W03, W04, W05, W08, W09, W10, W11
Wykłady e-I:		10	
TK05	Kompleksowa opieka pielęgniarska nad pacjentami ze schorzeniami gastroenterologicznymi	3	W01, W02, W03, W04, W05, W08, W09, W10, W11
TK06	Kompleksowa opieka pielęgniarska nad pacjentami ze schorzeniami układu ruchu	3	W01, W02, W03, W04, W05, W08, W09, W10, W11
TK07	Kompleksowa opieka pielęgniarska nad pacjentami ze schorzeniami układu krwiotwórczego	2	W01, W02, W03, W04, W05, W08, W09, W10, W11
TK08	Kompleksowa opieka pielęgniarska nad pacjentami ze schorzeniami endokrynologicznymi	2	W01, W02, W03, W04, W05, W08, W09, W10, W11
Ćwiczenia:		6	
TK08	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów ze schorzeniami układu krążenia. Analiza opisu przypadku.	4	U01, U02, U03, U06, U09, U11, U12, U14, U15, U17, K01
TK09	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów ze schorzeniami układu oddechowego. Analiza opisu przypadku.	3	U01, U02, U03, U04, U09, U11, U12, U13, U14, U15, U17, K01
TK10	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjentów ze schorzeniami układu moczowego. Analiza opisu przypadku.	3	U01, U02, U03, U06, U08, U09, U11, U14, U15, U17, K01
Symulacje ćwiczenia:		6	
TK11	Postępowanie pielęgniarskie wobec pacjenta z przełomem nadciśnieniowym.	3	U01, U06, U07, U08, U14, U15, U16, U17,
TK12	Udział zespołu pielęgniarskiego w diagnostyce zawału mięśnia sercowego.	3	U01, U06, U07, U14, U15, U16, U17,
Godziny bez nauczyciela:		30	
TK13	Przygotowanie prezentacji multimedialnej pt.: <i>Zadania pielęgniarki/pielęgniarskiej w kompleksowej opiece pielęgniarskiej w zespole terapeutycznym nad pacjentem z wybranym schorzeniem internistycznym.</i>	30	W01, W02, W03, W04, W05, W06
Zajęcia praktyczne:		114	

TK14	Zajęcia organizacyjne. Zapoznanie z Regulaminem zajęć praktycznych oraz dokumentacją i organizacją pracy w oddziale.	4	U01
TK15	Udział pielęgniarki w opiece nad pacjentem z ostrym schorzeniem układu oddechowego.	10	U01, U02, U03, U05, U09, U04, U17, U19, K01, K02, K03
TK16	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych u pacjenta z POCHP.	10	U01, U02, U03, U05, U09, U04, U17, U19, K01, K02, K03
TK17	Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem z chorobą niedokrwienną serca.	10	U01, U02, U03, U05, U06, U07, U11, U17, U19, K01, K02, K03
TK18	Postępowanie pielęgniarskie u pacjenta z zaburzeniami rytmu i przewodnictwa.	10	U01, U02, U03, U05, U06, U07, U11, U17, U19, K01, K02, K03
TK19	Zasady pielęgnowania pacjenta z ostrą i przewlekłą niewydolnością krążenia.	10	U01, U02, U03, U05, U06, U07, U11, U07, U18, U19, K01, K02, K03
TK20	Program postępowania pielęgniarskiego u chorego z nadciśnieniem tętniczym.	10	U01, U02, U03, U05, U06, U07, U11, U17, U19, K01, K02, K03
TK21	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych pacjenta z cukrzycą typu II.	10	U01, U02, U03, U08, U14, U19, K01, K02, K03
TK22	Zasady pielęgnowania pacjenta ze schorzeniami przewodu pokarmowego.	10	U01, U04, U09, U11, U12, U13, U14, U15, U16, U17, U19, K01, K02, K03
TK23	Udział pielęgniarki w opiece nad pacjentem z chorobami układu moczowego.	10	U01, U02, U03, U04, U5, U09, U15, U16, U17, U19, K01, K02, K03
TK24	Rozwiązywanie problemów pielęgnacyjnych chorego ze schorzeniami gruczołów dokrewnych.	10	U01, U02, U03, U04, U17, U19, K01, K02, K03
TK25	Rola pielęgniarki w opiece nad pacjentem z nieurazowymi schorzeniami narządu ruchu.	10	U01, 02, U03, U12, U17, U19, K01, K02, K03
Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych:		6	
TK26	Postępowanie pielęgniarskie wobec pacjenta z zaostrzeniem POCHP.	3	U01, U06, U07, U14, U15, U16, U17, U18, U19, K01
TK27	Udział pielęgniarski w opiece nad pacjentem z odmiedniczkowym zapaleniem nerek.	3	U01, U06, U07, U14, U15, U16, U17, U18, U19, K01
Semestr letni			
PIELĘGNIARSTWO INTERNISTYCZNE			
Praktyka zawodowa:		160	
TK28	Zajęcia organizacyjne. Analiza dokumentacji medycznej obowiązującej w oddziale.	8	U01
TK29	Wywiad z pacjentem, rodziną i opiekunami oraz analiza dokumentacji medycznej w celu rozpoznania uwarunkowań biopsychospołecznych wpływających na stan zdrowia pacjenta.	8	U01, K01, K02, K03
TK30	Postępowanie pielęgniarskie w przypadku chorego z cukrzycą. Interpretacja poziomu glikemii chorego Modyfikacja stałej dawki insuliny szybko- i krótko działającej.	16	U02, U08, U11, K01, K02, K03
TK31	Edukacja pacjentów w zakresie profilaktyki powikłań występujących w przebiegu chorób internistycznych.	8	U03, K01, K02, K03
TK32	Fizyczne i psychiczne przygotowanie pacjenta oraz pobieranie materiału do badań diagnostycznych.	8	U09, U10, K01, K02, K03
TK33	Opieka nad pacjentem i ocena stanu ogólnego w przypadku specjalistycznych badań diagnostycznych.	8	U05, U07, K01, K02, K03
TK34	Organizacja izolacji pacjentów chorych zakaźnie w warunkach hospitalizacji.	8	U04, K01, K02, K03
TK35	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z ostrym i przewlekłym schorzeniem układu oddechowego. Komunikacja w zespole terapeutycznym.	16	U06, U15, K01, K02, K03

TK36	Udział pielęgniarki w opiece nad pacjentem z chorobami układu moczowego. Monitorowanie objętości płynów przyjętych i wydalonych.	16	U14, K01, K02, K03
TK37	Proces pielęgnowania pacjenta z zeschorzeniem układu pokarmowego. Prowadzenie żywienia dojelitowego oraz pozajelitowego. Rozpoznawanie powikłań leczenia farmakologicznego, dietetycznego, rehabilitacyjnego, leczniczo-pielęgniacyjnego.	16	U13, U14, K01, K02, K03
TK38	Opieka pielęgniarska nad pacjentem ze schorzeniem układu sercowo-naczyniowego.	16	U07, U09, U10, U16, K01, K02, K03
TK39	Opieka pielęgniarska nad pacjentem z nieurazowymi schorzeniami narządu ruchu. Prowadzenie edukacji pacjenta i jego opiekunów w zakresie doboru i użytkowania sprzętu pielęgniacyjno-rehabilitacyjnego i wyrobów medycznych.	16	U12, K01, K02, K03
TK40	Pielęgnowanie pacjenta ze schorzeniami układu krwiotwórczego. Przygotowywanie i podawanie leków różnymi drogami.	16	U17, U19, K01, K02, K03

Zalecana literatura:

Literatura podstawowa

1. Gajewski P., Szczeklik A.: Interna Szczeklika 2017. Podręcznik chorób wewnętrznych. Wydawnictwo MP, Kraków 2017.
2. Talarska D., Zozulińska- Ziółkiewicz D. (red.): Pielęgniarstwo Internistyczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2024.

Literatura uzupełniająca

1. Al Dahouk S., Karges W. (red) Kokot F.: Interna w 5 dni. Wyd. PZWL, Warszawa 2013.
2. Jurkowska G., Łagoda K.: Pielęgniarstwo internistyczne. Wyd. PZWL, Warszawa 2023.

Nakład pracy studenta

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]
	W ocenie (opinii) nauczyciela
<u>Godziny kontaktowe z nauczycielem łącznie:</u>	<u>342</u>
Wykłady:	40
Ćwiczenia:	12
Symulacje ćwiczenia:	10
Zajęcia praktyczne:	114
Zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych:	6
Praktyka zawodowa:	160
Przygotowanie do ćwiczeń	10
Czytanie wskazanej literatury	15
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu , prezentacji multimedialnej	30
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	5
Przygotowanie do egzaminu	30
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	472
<u>Punkty ECTS łącznie:</u>	<u>13</u>
Wykłady + ćwiczenia + symulacje ćwiczenia	3
Zajęcia praktyczne + zajęcia praktyczne w warunkach symulowanych:	10
Praktyka zawodowa:	

Uwagi

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

ET – egzamin testowy

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

O – ocena aktywności i postawy studenta

SP – studium przypadku

PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej

PM – prezentacja multimedialna